

**CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE
BESTUUR, GEHOUDEN OP 5 OKTOBER 2017 IN HET STADHUIS TE HAARLEM**

Aanwezig de leden:

De heer M. Aynan (fractie Aynan), de heer G.B. van Driel (CDA), de heer F.H. Garretsen (SP), de heer B. Gün (GLH), mevrouw Z. Klazes (GLH), mevrouw D. Leitner (D66), mevrouw D. van Loenen (PvdA), mevrouw E. de Raadt (CDA), de heer A.P.D. van den Raadt (TH), de heer M.J.A.E. Rijssenbeek (D66), mevrouw H.A. van der Smagt (VVD), de heer F.N.G. Smit (OPH), de heer R.P.J. Trompetter (AP), de heer T.J. Vreugdenhil (CU)

Afwezig:

De heer J. Fritz (PvdA), de heer W.R. van Haga (VVD), mevrouw L.C. van Zetten (HvH)

Mede aanwezig:

De heer M.H. Brander (voorzitter), burgemeester J. Wienen, mevrouw M. Blaauboer (secretaris)

Verslag: de heer G-J. Timmermans

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 17.00 uur en heet allen welkom. Er is bericht van verhindering van de heer Fritz (PvdA).

Burgemeester **Wienen** zegt desgevraagd dat hij nog niet kan zeggen op welke termijn het nader onderzoek van scenario's voor de kermis aan de Zaanenlaan hier aan de orde kan komen. Hij wil eerst overleggen met de initiatiefnemers over de gewenste diepte van dat onderzoek.

De **voorzitter** vraagt uiterlijk vrijdag 6 oktober overgebleven vragen over de nieuwe APV aan de griffie door te geven ten behoeve van het tweede technisch vragenuur over de APV op donderdag 12 oktober. Hij krijgt van verschillende kanten reacties waaruit hij opmaakt dat er deze keer in ieder geval vragen zijn zodat dit vragenuur nu wel kan doorgaan.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er hebben zich geen belangstellenden gemeld.

3. Vaststellen van de agenda

De **voorzitter** merkt op dat de commissie eerder gevraagd heeft een hele vergadering te wijden aan de bespreking van de Toekomstvisie Haarlem 2040. Op de agenda staat echter ook het onderwerp Global Goals. Daarvoor heeft zich één spreker gemeld. Aan die spreker is verteld dat de kans bestaat dat dit onderwerp naar een volgende vergadering wordt doorgeschoven.

De heer **Garretsen (SP)** merkt op dat hij al zijn spreektijd had willen reserveren voor de bespreking van dat punt dat naar zijn mening van meer belang is omdat die doelstellingen over 2030 gaan terwijl de toekomstvisie het heeft over 2040.

De **voorzitter** stelt voor de agenda conform het voorstel vast te stellen en na de afhandeling van punt 6 te bekijken of er nog voldoende tijd resteert voor punt 7. Aldus wordt besloten.

4. Vaststellen verslag van de vergadering van 14 september 2017

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Inventarisatie van rondvragen en mededelingen

De heer **Garretsen (SP)** kondigt een reeds schriftelijk ingediende vraag aan over de instelling van een mediafonds.

Mevrouw **Van der Smagt (VVD)** kondigt twee ook reeds schriftelijk ingediende vragen aan over de brief van 30 september inzake het privacy-datalek.

De heer **Van den Raadt (TH)** kondigt een vraag aan over de proef met de loting en de betaling van deelnemers. Verder heeft hij een vraag over de veiligheid op het schoolplein van de Dumontschool vanwege vallende takken.

Burgemeester **Wienen** deelt mee dat er op 1 november een miniconferentie over veiligheid zal plaatsvinden waarvoor ook de raadsleden zijn uitgenodigd. Voor meer informatie verwijst hij naar Raadsaam.

Ter advisering aan de raad

6. Vaststellen Toekomstvisie Haarlem 2040

Inspreker

De heer **De Vries** pleit voor het instellen van een werkgroep van ambtenaren en burgers om te zorgen dat het denken over verbreding en nieuwe vormen van democratisch bestuur en deze toekomstvisie niet in de weg gestaan wordt door de komende verkiezingen. Hij vraagt de raad een dergelijke werkgroep mogelijk te maken. Het is hem niet helemaal duidelijk of dit bedoeld wordt met de denktank waar in het stuk sprake van is. Verder wijst hij op de mogelijkheden van loting om te komen tot een betere vertegenwoordiging van alle bevolkingslagen. Hij wijst op een experiment in Groningen om de samenstelling van wijkraden door loting te laten bepalen. Zo kan voorkomen worden dat wijkraden nogal eenzijdig bestaan uit hoger opgeleiden. Daarvoor zou loting dus een oplossing kunnen bieden. Verder roept hij de gemeente op deel te nemen aan projecten als democratic challenge van de VNG/ROB om toe te werken naar een verbrede democratie op weg naar 2040.

De **voorzitter** constateert dat er geen vragen zijn en bedankt de inspreker voor zijn inbreng.

De heer **Trompetter (AP)** zegt dat hij zich in veel van deze bijgestelde versie van de toekomstvisie kan vinden, behalve waar het gaat om de passages over informatietechnologie. Daar wordt gesproken over nieuwe initiatieven en gewinning aan het opheffen van anonimiteit bij gebruikers van ICT. Hij vraagt op welke initiatieven hier gedoeld wordt. Als het gaat om Google en Facebook en dergelijke, die hun data steeds meer koppelen aan andere databestanden en daardoor hun gebruikers steeds scherper in beeld krijgen, vindt hij dat griezelige ontwikkelingen, zeker als dat ook zou gebeuren met overheidsbestanden rond verkiezingen. Hij vraagt waarom er geen woord gewijd wordt aan digitale veiligheid anno 2040. Hij denkt dan bijvoorbeeld ook aan energie- en watervoorziening en alles wat afhankelijk is van stroom. Ook mist hij iets over blockchains, volgens experts even ingrijpend als de opkomst van internet. Hij vraagt of de visie op deze punten nog aangevuld wordt. Desgevraagd zegt hij het op zich jammer te vinden dat er in dit stuk weinig staat over het terugdringen van de ongelijkheid van kansen, maar dat het moeilijk is voorspellingen te doen hoe het daarmee staat in 2040.

De heer **Aynan (fractie Aynan)** bedankt alle 1000 deelnemers aan de 29 bijeenkomsten die geleid hebben tot dit stuk vol interessante zaken. Uit die bijeenkomsten kwam naar voren dat mensen zich zorgen maken over wonen, bereikbaarheid, erfgoed en behoud van de kwaliteiten van Haarlem, maar ook over de toenemende tweedeling. De emancipatiemotor die onderwijs altijd was, lijkt te zijn gaan haperen. Nieuwe scheidslijnen dienen zich aan, zo valt te lezen. Dat pleit volgens hem voor het aanbieden van meer gerichte ondersteuning en positieve actie om weer

meer gelijke kansen te scheppen. Dat betekent dat de bijl gezet moet worden in het beleid dat uitgaat van de eigen kracht alleen. Gemengde wijken zijn op zich misschien goed voor de wijken zelf en de statistische verdunning van achterstanden, maar veranderen niets aan de sociaaleconomische achterstanden zelf. Hij ziet de bestrijding van segregatie als de primaire taak van het stadsbestuur van de toekomst. Hij stelt voor voortaan bij elk raadsbesluit te vermelden wat voor betekenis dat heeft voor het tegengaan van tweedeling. Hij zou die opdracht ook willen meegeven voor de komende meerjarenprogramma's en kadernota's. En uiteraard wil hij dan ook geïnformeerd blijven over de resultaten.

De heer **Van Driel (CDA)** voorziet dat deze bespreking een voorproefje wordt van de algemene beschouwingen rond de begroting. Hij denkt dat de visie goed is aangepast naar aanleiding van de opmerkingen in de inspraakrondes en in de commissie. Het CDA mist nog steeds belangrijke punten als zorg, sport, veiligheid, gemeentefinanciën en vernieuwende vormen van bestuur. Hij roept op vooral de toekomst van Spaarndam niet uit het oog te verliezen.

Al met al is het in zijn ogen een algemeen stuk geworden waar men het moeilijk mee oneens kan zijn. De vraag is wat men er verder aan heeft. Volgens hem maakt het niet veel uit of de raad dit nu gaat vaststellen of niet. Bij de verkiezingen zal iedereen met zijn eigen insteek komen om aan te geven waar een partij met de gemeente heen wil. De visie onderkent bijvoorbeeld wel het probleem van tweedeling en segregatie, maar het blijft aan de politieke partijen om aan te geven of en hoe men daar iets tegen wil doen. En de invulling zal elke keer weer aanleiding zijn voor debat en afweging met andere prioriteiten. Bij de omgevingsstudie zullen meer concrete keuzes aan de orde komen. Dit stuk ziet hij vooral als een inhoudelijk document, maar niet als een richtinggevende leidraad of koersdocument.

Mevrouw **Van der Smagt (VVD)** ziet in deze nieuwe versie veel bezwaren van de VVD weggenomen. Zij vraagt waarom de eerste versie getypeerd werd als richtinggevend en nu gesproken wordt van een agendazettend document. Het lijkt haar een vreemde constructie om een niet door de politieke partijen gevoed document te verweven in een bij uitstek politiek document als de komende Omgevingsvisie. Volgens de VVD moet dat gaan wringen en is dat niet op te lossen door het taalgebruik te veranderen. Dit blijft in haar ogen een dromerig document waar niemand tegen kan zijn, maar waarin grootstedse problemen als zware criminaliteit, toeristenstromen, radicalisering en dergelijke die ook op Haarlem zullen afkomen, geen enkele aandacht krijgen.

De heer **Smit (OPH)** sluit zich aan bij de opmerkingen van het CDA. Volgens hem kan de raad volstaan met het voor kennis aannemen van dit document en is vaststelling niet aan de orde. Het is een goed leesbaar stuk, maar het is niet volledig te maken als Bijbel voor beleid. Hij ziet de kwaliteit minder worden op de punten waar de visie het filosofische pad verlaat en stellig wordt. Volgens hem kan men niet stellen dat het geschreven is door Haarlemmers, hooguit voor Haarlemmers. Een deel beschrijft de inbreng van Haarlemmers, maar het grootste deel bestaat uit de ambtelijke vertaling van die inbreng. De veelvuldige herhalingen van termen als agendazettend, referentiedocument en koersbepalend komen op hem krampachtig over. Hij acht de term vademecum meer op zijn plaats. Het document bevat immers goed bruikbare gedachten waar iedereen naar believeen iets uit kan halen om een koers te bepalen. Bovendien moet het een levend, dynamisch document blijven dat regelmatig geactualiseerd zal moeten worden. Hij is benieuwd welke houdbaarheidstermijn het college zelf in gedachten heeft. Er zal een termijn aan verbonden moeten worden om tot een zinnige vaststelling te komen. Hij wil voorkomen dat er op basis van dit document geloofsgemeenschappen gaan ontstaan als ware het een alles vastleggende Bijbel.

Mevrouw **Van Loenen (PvdA)** is het eens met de opmerking dat men moeilijk tegen dit document kan zijn. Zij mist een duidelijke koers en keuze in prioriteiten. In de vorige versie stond meer over de strijd tegen tweedeling. Zij mist nu de ambitie om armoede uit te bannen. Het maakt deze visie in haar ogen een vlak document vol van op zich interessante dingen. Als het gaat om automatisering mist zij dan wel weer dingen als de zelfrijdende auto, zorgrobots, blockchain, ontwikkelingen waarvan ingrijpende gevolgen te verwachten zijn. Zij had graag iets meer inzicht gezien in mogelijke scenario's in de omgang met nieuwe ontwikkelingen. Het komt op haar nu meer over als een inventarisatie van staand beleid. Het gaat er nu om zaken levend te houden en de betrokkenheid van Haarlemmers bij de toekomst van hun stad te blijven bevorderen. Zij verwijst naar de opmerkingen van de spreker over nieuwe vormen om dat gestalte te geven. In de loop van dit proces zijn al veel interessante suggesties gegeven die lang niet allemaal terug te zien zijn in dit document. De vraag is hoe voorkomen kan worden dat al die suggesties uit het zicht verdwijnen en hoe met elkaar verder invulling te geven aan die betrokkenheid.

De heer **Gün (GLH)** herhaalt zijn stelling dat wanneer enkelen denken voor velen, veel kansen onbenut blijven. Daarom juicht hij het toe dat de gemeente voor dit document actief op zoek is gegaan naar de opvattingen bij burgers, instellingen, bedrijven en belanghebbenden. Dat heeft geresulteerd in dit volgens hem goed leesbare visiedocument waarin hij veel GroenLinks gedachtengoed terugvindt als het gaat om de zorgen over leefbaarheid, klimaatneutraliteit, wonen, werken en een stad zonder scheidslijnen. Hij is het echter niet met alle voorstellen in dit document eens. Als voorbeeld noemt hij de aanleg van een verkeersgeul met zes banen die naar zijn mening als scheiding tussen Noord en Zuid gaat functioneren. Bij de passages over informatietechnologie mist hij diverse nieuwe technologische ontwikkelingen. Dat brengt het risico met zich mee dat deze toekomstvisie een dystopie wordt. Hij adviseert meer outside the box te denken. Dan zal men volgens hem ontdekken dat er in Noord en Schalkwijk meer kan gebeuren dan nu voorzien wordt, als men meer ruimte maakt om iedereen vanuit zijn eigen levensvisie en ervaringen een bijdrage te laten leveren aan het leefklimaat in Haarlem. Dat moet men met elkaar en voor elkaar realiseren. Hij sluit niet uit dat GroenLinks met amendementen zal komen op onderdelen waar men het niet eens is met deze visie. Maar GroenLinks zal het document zeker niet verwerpen.

De heer **Van den Raadt (TH)** vindt dat men goed in de gaten moet houden dat de meeste van de 19 inspraakreacties getuigen van teleurstelling. Hij wijst op het grote belang dat burgers zich herkennen in dit stuk, temeer daar het moeilijk is om mensen te vinden die willen participeren. De 19 reacties komen van mensen die zich vaak laten zien bij inspraakgelegenheden. De vele reacties op social media zijn niet verwerkt in het stuk. Dat lijkt hem geen goede zaak. Hij is het met de spreker eens dat er een denktank moet komen met burgers en ambtenaren om na te denken over de vormgeving van het lokaal bestuur van de toekomst. Hij heeft signalen opgevangen dat er bij het lotingexperiment in Schalkwijk actief geworven is en dat mensen 25 euro geboden is voor deelname. Dat heeft kwaad bloed gezet bij vrijwilligers van wijkraden die al jaren actief zijn met participatie. Hij is blij dat nu ook anderen oog beginnen te krijgen voor de tweedeling die zich aftekent. Hij pleit ervoor niet alleen oog te hebben voor het binnenhalen van rijke Amsterdammers als nieuwe bewoners, maar ook goed te denken aan de bewoners in armoede. Verder lijkt het hem een goed idee om de Amsterdamse Airbnb-regels in Haarlem over te nemen.

Mevrouw **Leitner (D66)** denkt dat het in dit proces meer gaat om de gezamenlijke zoektocht dan om het einddocument. Zij vindt het goed dat de ver doorgevoerde Oost-West-opdeling nu verlaten is. Zij spreekt haar waardering uit voor de vormgeving van de visie. Het is inderdaad een algemeen document waar niemand tegen kan zijn, maar de crux is nu het dynamisch proces met de bewoners van Haarlem op gang te houden. Zij heeft ook gezien dat lang niet alle suggesties

meer zijn terug te vinden en oppert het idee die als losse bijlage toe te voegen. Zij brengt in herinnering dat D66 in deze raad het initiatief gelanceerd heeft voor de proef met lotingen. Het is tot nu toe gebleven bij een beperkt en kleinschalig experiment, maar zij verwacht dat daar wel een vervolg op zal komen. Zij blijft het zien als een kans om participatie te vergroten. D66 ziet participatie en vooral onderwijs als belangrijke middelen om de tweedeling tegen te gaan en te komen tot een inclusieve stad. Er zal op veel fronten iets moeten gebeuren om dat te bereiken. Zij is benieuwd naar de verwerking in de Omgevingsvisie.

Zij bedankt alle Haarlemmers die een inbreng geleverd hebben voor het voorliggende document. De vaststelling in de raad lijkt haar een goede bekroning van het proces. Zij ziet het vooral als een inspirerend document en niet als een blauwdruk voor Haarlem in 2040. De ontwikkelingen in de wereld zijn te dynamisch om die pretentie te kunnen voeren. Geen enkel document zal volgens haar ooit compleet zijn, zelfs een begroting voor een jaar heeft gaande dat jaar bijstellingen nodig. De vertaling zal later beslag krijgen in beleidsnota's en verkiezingsprogramma's. Een vaststelling in de raad lijkt haar vooral een blijk van waardering voor alle deelnemers aan het proces.

De heer **Garretsen (SP)** ziet in het document alleen maar algemeenheden waar iedereen het wel mee eens kan zijn. Hij mist bijvoorbeeld het recht op een goede woning in 2040, waar de Global Goals dat recht wel benoemen voor 2030. Verder is hij opmerkingen tegengekomen waar hij het pertinent mee oneens is, zoals een zin over een verkeerstunnel van 600 miljoen euro. Of een zin die stelt dat een hogere opleiding een betere garantie zou bieden op werk. Hij kan zich juist goed voorstellen dat een timmerman in 2040 meer kans heeft op werk dan een ingenieur. De SP zal daarom tegen deze toekomstvisie stemmen.

De heer **Vreugdenhil (CU)** noemt deze versie aanmerkelijk beter dan het concept. Toch zou hij op enkele thema's nog aanscherpingen willen aanbrengen. Daar zal de CU wellicht amendementen voor indienen. Hij vindt dat beter aangegeven moet worden waar woningbouw kan komen en welke streefcijfers men daarbij in gedachten heeft. Hij wil bij de bereikbaarheid specifiek noemen dat er betere fietsvoorzieningen, openbaar vervoer en verbindingen moeten komen en dat parkeeroverlast moet worden teruggedrongen. De tekst over erfgoed kan volgens hem sterker neergezet worden, bijvoorbeeld als het gaat om de herstructurering van de Waarderpolder of het behoud van hofjes. Er zou meer aandacht gegeven kunnen worden aan de mogelijkheden voor circulaire economie. Hij mist het punt veiligheid, vooral in relatie met de bevordering van sociale cohesie en veiligheid. Hij ziet daar een belangrijke rol voor extra inzet in het onderwijs om alle leerlingen goed te kunnen begeleiden naar een plek in de samenleving en te voorkomen dat men uit de boot valt. Hij vindt dat er ook voorbeelden genoemd mogen worden van de aanpak die Haarlem al heeft op het gebied van veiligheid.

Een punt dat hij volstrekt mist en dat wel is opgenomen in de Global Goals, heeft te maken met klimaatadaptatie: het grote belang van water- en oeverbescherming en maatregelen die getroffen moeten worden vanwege de effecten van klimaatverandering, meer storm en regen en zeespiegelstijging, zodat alle Haarlemmers op termijn ook droge voeten houden.

De **voorzitter** constateert dat de fracties hun eerste termijn hebben afgerond en last een pauze in.

Burgemeester **Wienen** zegt dat men het erover eens kan zijn dat dit document niet een allesbepalend richtsnoer is waarmee de raad zich vastlegt op beleid voor een aantal jaren. Het is een voorlopig sluitstuk van een proces waarin alle geledingen in de stad hebben kunnen aangeven wat zij belangrijk vinden voor de toekomst van de stad. Daar hebben meer dan duizend Haarlemmer hun inbreng voor geleverd. Die hebben de thema's en uitdagingen aangedragen. Dat is dus veel meer dan de 19 inspraakreacties die bij de tweede fase in het proces binnengekomen

zijn. Dat was dan misschien een teleurstellend aantal, maar men kan het ook zien als een teken dat Haarlemmers niet massaal gekant zijn tegen deze versie.

Een goedkeurend stempel van de raad ziet hij als een teken dat de gemeente met al die inbreng van Haarlemmers aan de slag kan gaan. Hij vindt met de heer Smit het woord vademecum hier goed op zijn plaats. Het geeft een zekere opsomming van mogelijkheden waar men uit kan putten om een koers uit te zetten. Net als een vademecum zal het om de zoveel tijd geactualiseerd moeten worden met nieuwe ontwikkelingen en mogelijkheden. Het document legt dus op zich niets vast, maar het is wel waardevol als bron om te raadplegen bij de ontwikkeling van toekomstig beleid. De woorden als agendazettend die de heer Smit storen in het document, vindt hij juist heel goed passen bij het begrip vademecum.

Volgens hem zitten er in het document wel diverse intenties om tweedeling tegen te gaan. In de eerste versie stond een Oost-West-tweedeling die de meesten te geforceerd vonden. Dat is weggenomen, maar er is wel veel blijven staan over andere vormen van tweedeling. Zo staan er belangwekkende opmerkingen over de constatering dat meer onderwijs niet vanzelf leidt tot meer gelijkheid, maar dat er integendeel juist aan het onderwijsaanbod ook aspecten kleven die de tweedeling versterken. Daar wordt de conclusie aan verbonden dat sommige mensen meer extra aandacht nodig hebben om een goede aansluiting bij de samenleving te vinden. Dat zijn niet alleen jonge mensen, maar ook ouderen en mensen met problemen. Door dat nadrukkelijk te signaleren, bevat het document dus wel degelijk uitspraken die ertoe doen. Er wordt ook gesteld dat men daar rekening mee moet houden bij de inrichting van de openbare ruimte en dat er beleid moet worden ontwikkeld rond verschillen in levensverwachting en gezondheidszorg. Het document geeft aan dat op die gebieden keuzes gemaakt zullen moeten worden. Elke partij zal daar vervolgens zijn eigen invulling en afwegingen aan geven.

Bij dit soort stukken die geen beleidsstukken zijn, zal er altijd een zekere spanning bestaan tussen een hoog abstractiegehalte en de behoefte aan concreetheid. Het was de bedoeling belangrijke thema's te benoemen en daar denkrichtingen en consequenties aan te verbinden. De tunnel wordt inderdaad genoemd als een optie, maar dit stuk neemt geen enkel besluit over de aanleg. Dat komt later allemaal in aparte voorstellen aan de orde.

Hij wijst op de vorige Toekomstvisie van Haarlem uit 1999. Daar stond bijvoorbeeld in dat de culturele wervingskracht van Haarlem versterkt moest worden, zonder concrete voorbeelden te noemen. Dat uitgangspunt heeft vervolgens wel de colleges en de raad aan het werk gezet en de resultaten zijn nu tastbaar aanwezig in verbeterde culturele voorzieningen. Die wil men nu uiteraard in stand houden en dat staat dan weer in de voorliggende toekomstvisie.

Men kan vinden dat er bij met name informatietechnologie veel ontwikkelingen niet genoemd staan. Dat klopt, maar de ontwikkelingen op dat gebied gaan zo snel dat die volgens hem niet in nota's bij te benen zijn. Het is gedateerd, maar op een gegeven moment is besloten het zo te laten en open te blijven staan voor nieuwe ontwikkelingen. Hij is het er wel mee eens dat er meer vermeld had moeten worden over de bescherming van data en persoonsgegevens. Maar volgens hem is er in algemene zin wel voldoende benoemd dat er op ICT-gebied grote uitdagingen zijn. Hij merkt op dat deze visie op geen enkele manier uitsluit dat een timmerman in 2040 meer kansen op werk heeft dan een hoogopgeleide. Daar gaat het niet om in deze visie die thema's wil benoemen waarmee de gemeente aan de slag dient te gaan. Wonen is een belangrijk thema, maar dat moet ook weer gelijk opgaan met economische ontwikkeling. Het blijft op alle terreinen een zoeken naar evenwicht tussen verschillende ontwikkelingen. Dat wordt hier benoemd en dat geeft zoekrichtingen aan. Sommige dingen zijn bewust niet scherp neergezet omdat dit in volgende stadia gaat gebeuren. Klimaatadaptatie zou scherper kunnen, maar op dat gebied is al een voorstel in voorbereiding.

De **voorzitter** vraagt de leden in hun tweede termijn aan te geven of men in het stuk nieuwe ontwikkelingen wil benoemen en wat men vindt van de status en verdere afhandeling en behandelrijpheid van deze Toekomstvisie.

De heer **Gün (GLH)** zegt het stuk te hebben gelezen als een reisgids, waarmee hij in een volgend stadium in zijn partijvisie verbanden kan leggen. Hij wil wel dat er nadrukkelijk waarborgen voor de privacy-veiligheid bij alle ICT-ontwikkelingen worden opgenomen. Hij is verder erg benieuwd naar de vertaling van deze visie in concreet beleid op de genoemde terreinen. Bij de behandeling van het eerste concept heeft hij al gevraagd naar de kijk van het college op de bestendigheid van deze visie. Hij is toen verwezen naar de behandeling van de eindversie, maar hij heeft het college zich daar nog niet over horen uitspreken. Hij stelt voor het als naslagwerk bij het college te laten met de opdracht van de raad het bij komende beleidsvoorstellen te raadplegen. Eventueel kan het naar de raad als een hamerstuk met korte stemverklaringen.

Burgemeester **Wienen** zegt dat in het college overwogen is hierna met een uitwerkingsnota te komen, maar dat is besloten met dit stuk in de hand te kijken naar de meerjarenbeleidsnota's die toch al in de maak zijn. Het boekje gaat dus niet de kast in, maar zal in die nota's een vertaling krijgen. Bij die nota's kan iedere fractie dan zijn keuze bepalen.

De heer **Trompetter (AP)** vraagt ook aan te geven hoe het staat met de veiligheid van water- en energievoorzieningen. Over armoedebeleid en tweedeling heeft hij het bij de bespreking van de eerste versie al uitgebreid gehad. Hij vermoedt dat in 2040 het basisinkomen zal zijn ingevoerd. Hij denkt dat het stuk op zich behandelbaar is, al denkt hij dat men over enkele jaren de passages over informatietechnologie met een glimlach zal lezen.

De heer **Garretsen (SP)** zegt dat hij de thema's armoedebestrijding en zorg nergens terug kan vinden en daarom niet zal instemmen met dit document. Hij zegt zich niet te kunnen voorstellen dat geen van de duizend deelnemers deze thema's genoemd hebben

Mevrouw **Van der Smagt (VVD)** zegt uit de antwoorden van de burgemeester een afzwakking van het stuk beluisterd te hebben. Het is geen beleidsstuk en ook niet echt agendazettend, maar richtinggevend. Dat vindt zij dan echter in tegenspraak met het voornemen het document te verwerken in een concreet beleidsstuk als de Omgevingsvisie.

Burgemeester **Wienen** zegt zijn woorden niet als een afzwakking te zien. Het document is in zijn opvatting richtinggevend voor de opgaven waar de stad voor staat. Dat wordt bedoeld met de term agendazettend. Het college wil dit gaan gebruiken bij de voorbereiding van de beleidsstukken om te beoordelen of alle thema's wel goed opgepakt zijn. Het wordt dus geen onderdeel van beleidsstukken, maar een soort meetlat. In de Omgevingsvisie zullen veel thema's uit dit stuk opgepakt worden. Het verschil zit in de formele status: de Omgevingsvisie heeft consequenties en rechtsgevolgen, de Toekomstvisie niet. Maar die wordt wel gebruikt in het proces naar die Omgevingsvisie.

De heer **Smit (OPH)** merkt op dat er in het stuk staat dat deze Toekomstvisie een koers uitzet, terwijl die naar zijn mening moet worden uitgezet door de raad met behulp van dit document. Zoals het nu verwoord staat, is naar zijn oordeel te dogmatisch en daar blijft hij op tegen.

De heer **Van Driel (CDA)** zegt dat het hem niet zoveel uitmaakt of het in de raad wordt vastgesteld of niet. Hij voorziet een groot risico dat behandeling in de raad zal leiden tot amendementen op thema's en vraagt zich af of het wel verstandig is dat risico te nemen. Hij vindt het beter het te bestempelen tot een hamerstuk of het helemaal niet te behandelen.

Mevrouw **Leitner (D66)** zegt dat de uitleg van de burgemeester overeenkomt met de kijk van D66 op dit document: een hulpmiddel bij het opstellen van beleidsstukken. Zij denkt dat een

dergelijk document nooit volledig kan zijn omdat ontwikkelingen nu eenmaal niet stilstaan. Van D66 kan dit stuk als hamerstuk naar de raad. Het indienen van amendementen lijkt haar evenmin verstandig, omdat dan toch het risico bestaat dat het gezien wordt als een beleidsdocument.

Mevrouw **Van Loenen (PvdA)** vindt het ingewikkeld worden als ze alleen maar kan kiezen tussen een hamerstuk of helemaal geen raadsbehandeling. Zij vindt dat er te veel onevenwichtigheden in het document zitten. Enerzijds wordt wel concreet een tunnel benoemd, maar anderzijds mogen andere zaken niet genoemd worden. Het gaat nu naar haar mening om de koers en niet om de inzet van middelen. Wat haar betreft zou die koers vooral moeten gaan in de richting van een ongedeelde stad zonder armoede.

Burgemeester **Wienen** merkt op dat niemand een fractie kan verbieden amendementen in te dienen, maar dat een meerderheid die het eens is met dit document wel de steun kan onthouden aan pogingen er beleidsmatige uitspraken aan te koppelen. Hij zou het echter betreuren als het alleen een hamerstuk zou worden gezien alle participatie van Haarlemmers in het proces in aanloop naar dit document. Dat zou hij een slecht signaal naar de stad vinden. Het leggen van accenten per fractie in verklaringen lijkt hem juist goed. Maar het lijkt hem niet aan de orde met amendementen te komen op dit document dat niet om concreet beleid gaat.

De heer **Vreugdenhil (CU)** vindt het stuk rijp voor raadsbehandeling en dat elke fractie onverkort het recht behoudt om amendementen in te dienen. Hij kondigt een amendement aan over dijkverzwaring.

De heer **Van den Raadt (TH)** adviseert het dan nu ook niet door de raad te laten vaststellen, maar het alleen te hanteren als naslagwerk. Hij herhaalt zijn vraag naar de denktank en de betaling van vrijwilligers bij loting.

Burgemeester **Wienen** zegt die vraag liever bij de rondvraag te willen beantwoorden. Hij adviseert fracties die thema's willen benadrukken aan het stuk met een andere bril te lezen. Dan zal men bijvoorbeeld zien dat er veel staat over tweedeling als belangrijk thema in de stad. Daar hoort armoedebeleid bij, ook als dat woord zelf er niet precies bij staat.

De **voorzitter** stelt voor het document als bespreekpunt in de raad te agenderen zodat alle fracties hun punten kort naar voren kunnen brengen en dan tot vaststelling kunnen overgaan.

Mevrouw **Van Loenen (PvdA)** stemt voor de raadsbehandeling te koppelen aan de algemene beschouwingen bij de begroting. Zij behoudt zich het recht voor om amendementen in te dienen.

De heer **Garretsen (SP)** steunt dat idee.

De heer **Smit (OPH)** voorziet dat een bespreking dan wegens tijdgebrek zal sneuvelen. Hij kondigt een amendement aan op de strekking en bewoording van het raadsbesluit.

Mevrouw **Van der Smagt (VVD)** merkt op dat de commissie hier nu al twee vergaderingen lang over aan het discussiëren is en dat de misverstanden alleen maar lijken toe te nemen. Zij stelt voor de discussie nu af te sluiten en die niet weer te herhalen in de raad.

De **voorzitter** brengt het voorstel in stemming om de Toekomstvisie bij de algemene beschouwingen te betrekken en constateert dat alleen de SP, de PvdA en de Actiepartij dit voorstel steunen. Die optie valt dus af.

Vervolgens vraagt hij wie het document in de raad wil agenderen.

Mevrouw **Leitner (D66)** vindt dat gezien de participatie van Haarlemmers een bevestiging in de raad gewenst is, maar zij wil voorkomen dat iedereen er dan met amendementen zijn verkiezingsprogramma in wil onderbrengen.

De heer **Van Driel (CDA)** vraagt waarom publiekrechtelijke besluitvorming in de raad nodig zou zijn als de focus zo ligt op de participatie van de burger.

Burgemeester **Wienen** zegt dat een uitspraak van de raad betekent dat de raad datgene wat vanuit de burgers is aangereikt, accepteert als richtinggevend.

De heer **Smit (OPH)** vindt dat waardering ook op een andere manier uitgesproken kan worden, zonder dat daar enig raadsbesluit voor nodig is.

De **voorzitter** vraagt wie er voor agendering in de raad is en constateert dat alleen D66 en de ChristenUnie daarvoor de vinger opsteken. Hij concludeert dat de meerderheid van de commissie geen bespreking van de Toekomstvisie Haarlem 2040 in de raad wenst.

Mevrouw **Klazes (GLH)** stelt als creatieve tussenoplossing voor er als blijk van erkenning een daadwerkelijk vademecum van te maken met een passende vormgeving als het naslagwerk met de handreikingen van meer dan duizend Haarlemmers.

Burgemeester **Wienen** zegt de goede bedoeling te waarderen, maar dat het gezien het feit dat de commissie dit boekwerkje niet de moeite van raadsbespreking waard vindt, de zaak voor hem nu is afgerond.

Mevrouw **Leitner (D66)** zegt de gang van zaken te betreuren.

De heer **Gün (GLH)** sluit zich daarbij aan.

Mevrouw **Van Loenen (PvdA)** zegt dat haar opstelling niet duidt op een gebrek aan respect voor de participatie. Ook agendering als hamerstuk zou hetzelfde oproepen.

De **voorzitter** sluit de discussie op dat punt af met de constatering dat het stuk niet naar de raad gaat.

7. Inventarisatie mogelijkheden extra inspanningen voor Global Goals for Sustainable Development

De **voorzitter** constateert dat zeker vier fracties het woord willen voeren over dit onderwerp. Dat lijkt hem niet haalbaar in het resterende kwartier vergadertijd. De inspreker geeft desgevraagd aan volgende week te willen terugkomen voor zijn inbreng als het punt dan behandeld wordt.

De **voorzitter** zegt toe het dan als eerste bepreekpunt op de agenda te laten zetten.

8. Rondvraag

De heer **Garretsen (SP)** vraagt hoe het aangekondigde gesprek van de burgemeester met de Commissaris van de Koning en de burgemeester van Hilversum over de oprichting van een mediafonds verlopen is. Hij wijst op het voorbeeld van Leiden waar een D66-wethouder gekomen is met een voorstel voor een fonds met 250.000 euro ten behoeve van journalistiek onderzoek. Naar verluidt zou de heer Remkes streven naar samenvoeging met een idee in Haarlem. Hij vraagt of dat klopt.

Burgemeester **Wienen** zegt dat in het gesprek verschillende opties aan de orde zijn geweest. Er is gekeken naar landelijke, regionale en lokale mogelijkheden. Ook is gesproken over de vraag of

het alleen om gedrukte media zou moeten gaan of ook om andere journalistieke media. De provincie roept binnenkort een conferentie bijeen om ook over vormen van samenwerking te bespreken. Hij zal de provincie laten weten dat er wellicht raadsleden zijn die belangstelling hebben deel te nemen aan die conferentie.

Mevrouw **Van der Smagt (VVD)** vraagt naar aanleiding van een brief van 30 september over een datalek of er een termijn verbonden is aan het daar aangekondigde onderzoek naar het ter beschikking stellen van persoonsgegevens en of de wethouder kan garanderen dat er hangende dat onderzoek geen persoonsgegevens in nieuwe aanbestedingsprocedures worden verstrekt.

Burgemeester **Wienen** zegt namens wethouder Van Spijk dat er nog geen concrete termijn is vastgesteld. Absolute garanties rond het verstrekken van persoonsgegevens zijn niet te geven, maar de systematiek wordt nu wel zo ongericht dat er in aanbestedingen rond doelgroepenvervoer niet meer alle adressen worden meegenomen.

De heer **Van den Raadt (TH)** vraagt of het bericht klopt dat bij de lotingproef in Schalkwijk aan deelnemers 25 euro is betaald.

Burgemeester **Wienen** zegt dat dit klopt. Het bedrag was bedoeld als een aardigheidje voor de grote hoeveelheid tijd die de deelnemers eraan besteed hebben. Naar aanleiding van de uitgesproken verbazing van de wijkraden in Schalkwijk dat bij deze vorm van participatie een blijk van waardering in de vorm van geld werd gegeven, terwijl mensen die jarenlang op vrijwillige basis bij een wijkraad betrokken zijn nooit iets dergelijks krijgen, is het college zich nu aan het beraden hoe daarmee om te gaan. Daarbij wordt meteen gekeken of deze blijk van waardering een verschil heeft gemaakt voor de participatie en de wervingskracht naar doelgroepen die anders weinig deelnemen aan participatie.

De heer **Van den Raadt (TH)** vraagt met verwijzing naar de grote flatbrand in Londen hoe het kan dat in de Teylerflat vijf van de zeven brandhaspels in juni zijn afgekeurd en nog steeds niet zijn vervangen en dat er bovendien geen ontruimingsplan per verdieping is. Ook de balkons lijken niet helemaal in orde te zijn.

Burgemeester **Wienen** zegt dit te zullen laten uitzoeken. Hij wijst er wel op dat de vergelijking met Londen niet opgaat, omdat daar sprake was van ondeugdelijke, brandbare materialen.

9. Agenda komende commissievergadering, jaarplanning en actielijst

De brief over de aanpak van radicalisering die voor volgende week op de agenda stond, wordt doorgeschoven naar november.

10. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 19.50 uur.